

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Інститут соціальних наук
кафедра культурології та менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В. 18.09 2013р.
S. Gavryluk

КУЛЬТУРА АМЕРИКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
галузі знань 0201 Культура
напряму 6.020101 Культурологія

*Перезатверджено на засіданні
кафедри протокалом № 2 від 08.09.16р.*

[Signature]

Луцьк – 2013

Робоча програма навчальної дисципліни "КУЛЬТУРА АМЕРИКИ" для студентів
напрямку підготовки 6.020101 Культурологія, спеціальність 0201 Культура
"14" травня, 2013 р. - 14 с.

Розробник: Столярчук Наталія Миколаївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри
культурології та менеджменту соціокультурної діяльності

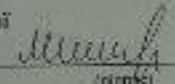
Рецензент: Арцишевський Роман Антонович, доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії та релігієзнавства

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри культурології та менеджменту
соціокультурної діяльності

Затверджено на засіданні кафедри культурології та менеджменту соціокультурної діяльності протокол № 11 від 08.09.13р.

Завідувач кафедри: (проф. Давиденко В.Ф.)

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією Інституту соціальних наук
Затверджено протоколом № 16 від 22.09.13р.
протокол № 7 від 29.09.2013р.

Голова науково-методичної
комісії інституту (проф. Кондратюк Л.І.)

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 1 від 11.09.2013р.

2013

С. Столярчук Н.В.

(Президент, завідувач)

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Культура Америки” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.020101 “Культурологія”

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності історичного розвитку культури американського континенту та генеза і еволюція її матеріальних, духовних і соціальних форм.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення даного курсу передбачає використання знань, набутих з таких навчальних дисциплін як всесвітня історія, вступ до культурології, первісна культура, етнографія, тощо

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Первісна культура Америки. Найдавніші цивілізації Мезоамерики.
2. Культура Південної Америки. Центральні Анди до конкісти.
3. Культура Америки після європейських завоювань.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 0201 Культура Напрямок підготовки: 6.020101 Культурологія	Нормативна дисципліна
Модулів: 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень : бакалавр	Рік підготовки: 2
Змістових модулів: 3		Семестр: 4
ІНДЗ є		Лекції: 28 год.
Загальна кількість годин: 108		Практичні (семінари): 24 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):		Самостійна робота: 28 год.
аудиторних 3 год., самостійної роботи 1,6 год., індивідуальної роботи 1,6 год.		Індивідуальна робота: 28 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни “Культура Америки” є ознайомлення студентів із змістом історії культури Америки на основі ґрунтовного вивчення науково-монографічної літератури з культурології та, зокрема, американістики, а також на основі аналізу археологічних, лінгвістичних та етнографічних джерел.

2.2. Основні **завдання** вивчення дисципліни “Культура Америки”: представити американську культуру, з одного боку, як складову частину всесвітньої історії, а з іншого — як унікальний експеримент "зустрічі культур", що відбувся після "відкриття" Америки. Наслідок цього — синтез культур, який зумовив утворення нових етносів, роль котрих у формуванні загальнолюдської культури дедалі зростає. Тому викладання культури американського регіону передбачає вирішення цілої низки теоретичних проблем: походження людини на Американському континенті, своєрідність доколумбових цивілізацій, проблема синтезу культур, специфіки загальнорегіонального й національного та інших, які активно розробляються в сучасній науці.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- сутність і зміст проблеми появи людини та її культури на американському континенті, проблеми соціокультурогенезу і становлення ранніх форм культури в Америці;
- проблеми становлення духовної культури як феномену, виникнення і ранні форми культури, основи первісної сакралізації та ритуальності в давньому американському суспільстві;
- зміст та характер первісних культів і вірувань, сутність та різновиди магії, форми і зміст первісних родоплемінних обрядів, формування культурної традиції американського населення;
- генезис і ранні форми виявлення художньої творчості, проблеми виникнення і становлення первісного мистецтва, його сакральньо-культовий характер, зміст та характер первісного символізму, основи виникнення первісного піктографічного письма;
- сутність і зміст міфологічного світогляду, проблематику та світоглядний сенс первісних міфів, поняття міфореальності, міфопоетики та міфотворення;

вміти:

- на основі вивченого матеріалу проводити порівняльний аналіз різних етнічних форм первісних вірувань і культів;
- характеризувати сутність і зміст магічних та марновірних пережитків у сучасній свідомості, застосовувати набуті знання під час проведення науково-дослідної роботи;
- аналізувати міфологічні та ранньорелігійні тексти, опрацьовувати зміст монографічної та навчальної літератури;
- застосовувати набуті знання для аналізу сучасної етнографічної культури України і регіону.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин / 3 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Первісна культура Америки. Найдавніші цивілізації Мезоамерики.

ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання вивчення курсу «Культура Америки».

Поняття «культура Америки». Доколумбова Америка як культурно-історичний тип. Предмет вивчення культури Америки. Поняття давньоамериканської цивілізації (за К.Ясперсом та А.Тойнбі). Специфіка методології та методу вивчення культур і цивілізацій Америки. Джерела та історіографія вивчення культури Америки. Сучасний стан дослідження автентичних культур американського континенту (за даними сучасної культурології, етнографії та соціальної антропології).

ТЕМА 2. Найдавніші культури мешканців Америки.

Історико-географічні умови становлення і розвитку давньоамериканської цивілізації. Історико-географічні та історико-культурні регіони давньої Америки. Проблема початкового заселення Америки. Періодизація розвитку давніх культур Америки. Найдавніші культури Америки: культури Сандія, Кловіс, Фолсом та їх характеристика.

ТЕМА 3. Культура Мезоамерики: ольмеки, тольтеки , тотонаки.

Загальна характеристика та історико-географічні умови розвитку культур стародавньої Мезоамерики. Поява землеробської цивілізації та міської культури в давній Мезоамериці. «Люди-ягуари»: культура «археологічних» ольмеків – архітектура, заняття, духовна культура. Культура тотонаків.

ТЕМА 4. Культура майя .

Культура майя класичного періоду: соціально-політична культура, архітектура, скульптура, писемність. Загадкові міста майя. Монументальний живопис майя та його естетичні особливості.

ТЕМА 5. Культура Теотіуакана та держави ацтеків.

Загальна характеристика та особливості розвитку культури Теотіуакану. Легенди та історичні реалії розвитку культури тольтеків. Толлан-Тула як релігійно-культовий центр тольтекської цивілізації. Легенди та історичні реалії циклу оповідей про Кетцалькоатля (Топільцина). Культура сапотеків та миштеків. Тараски та чичимеки: особливості культурного розвитку. Культура теночків (ацтеків): військово-філософський світогляд, соціальна культура, мистецтво, система виховання.

ТЕМА 6. Релігійні уявлення, міфологія та епос народів Мезоамерики.

Загальна характеристика та специфіка релігійно-міфологічної культури народів Мезоамерики. Міфологія та релігійний культ ацтеків як відображення та підсумок історичного розвитку культур стародавньої Мексики. Особливості міфології та релігійних уявлень майя. Загальна характеристика епосу народів Мезоамерики. Епос народів Мексики: епічні цикли Кецалькоатля. Епічні сказання ацтеків. Особливості миштекського епосу. Епос народу кіче “Пополь-Вух”. Історична література народів Мезоамерики. Лірика і драма народів Мезоамерики: загальна характеристика та естетичні особливості.

ТЕМА 7. Образотворче мистецтво народів Мезоамерики .

Загальна характеристика образотворчого мистецтва Мексики і Юкатану. Особливості та головні пам'ятки храмової архітектури Мезоамерики. Архітектура “забутих міст” майя. Монументальна скульптура та живопис народів Мезоамерики. Матеріально-ужиткова культура і декоративно-прикладне мистецтво народів Мезоамерики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Культура Південної Америки. Центральні Анди до конкісти.

ТЕМА 8. Культура народів Центральних Анд до конкісти. Найдавніші Андські цивілізації.

Історико-географічні реалії та загальна характеристика культур Південної Америки. Місце культур Центральних Анд у загальносвітовому контексті. Перші мешканці Південної Америки та їх культура за даними сучасних археологічних та культурологічних досліджень. Найдавніші культури Центральних Анд. Періодизація розвитку культур Центральних Анд. Загальна характеристика культури Мочика. Загальна характеристика культурми Наска. Тіауанако – головний релігійний центр Центральних Анд.

ТЕМА9. Культура імперії інків – Тауантінсуйю .

Воєнно-політична організація та соціальна культура держави інків. Релігійно-міфологічна та обрядова культура. Господарська діяльність, побут і звичаї. Художня культура інків. Розвиток наукових знань.

ТЕМА10 Культура народів Південно-Східної Америки до конкісти.

Історико-географічні обумовленості культурного розвитку народів Південної Америки. Соціально-політична культура алгонкінів та атапасків (ірокезська конфедерація). Релігійно-міфологічна культура народів прерій (сіу, апачі, команчі). Культура маундів. Релігійні центри південно-американських індіанців

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Культура Америки після європейських завоювань.

ТЕМА11. Великі географічні відкриття: їх роль та значення для культур Нового і Старого світу.

Економічні, соціально-політичні, культурні причини спорядження експедицій. Науково-технічні передумови. Відкриття Америки Колумбом. Іспанські завоювання. Значення та наслідки Великих географічних відкриттів для американської та європейської культур.

ТЕМА 12. Колонізація американського континенту: напрями, етапи, наслідки.

Колонізація Нового світу: напрями та етапи. Іспанські завоювання (конкіста). Формування португальських колоній. Господарське освоєння регіону. Перші резервації. Роль та значення католицької релігії і церкви в процесі утворення колоніальної системи американського континенту. Значення та наслідки європейських завоювань для автентичних етнокультур Америки.

ТЕМА 13. Основні тенденції розвитку культури Північної, Латинської та Південної Америки в епоху Нового часу.

Сполучені Штати Америки. Культура раннього колоніального періоду. Формування американської нації та її культури в пізній колоніальний період. Американська культура та здобуття державної незалежності США. Загальноамериканська культура в умовах прискореного розвитку капіталізму. Культура епохи Громадянської війни та Реконструкції (1861-1877 рр.). Канада. Культура періоду ранньої колонізації. Культурні наслідки англійської колонізації Канади. Культура Латинської Америки колоніального періоду й проблема культурного синтезу. Культура Латинської Америки доби національно-визвольної боротьби й буржуазних революцій та формування національних культур латиноамериканського регіону

4. Структура навчальної дисципліни

Табл. 2.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль 1. Первісна культура Америки. Найдавніші цивілізації Мезоамерики.							
Тема 1 Предмет і метод вивчення культури Америки.		2					

Тема 2. Найдавніші культури мешканців Америки.		2	2				
Тема 3. Культура Мезоамерики: ольмеки, тольтеки, тотонаки.		2	2				
Тема 4. Культура майя.		2	2				
Тема 5. Культура Теотіуакана та держави ацтеків.		2	2				
Тема 6. Релігійні уявлення, міфологія та епос народів Мезоамерики.		2	6				
Тема 7. Художня культура народів Мезоамерики.		2	2				
Разом за змістовим модулем 1		14	16				
Змістовий модуль 2. Культура Південної Америки. Центральні Анди до конкісти.							
Тема 8. Культура народів Центральних Анд до конкісти. Найдавніші андські цивілізації.		2	2				
Тема 9. Культура імперії інків (Тауантіносуйю).		4	4				
Тема 10. Культура народів Південно-Східної Америки до конкісти.		2					
Разом за змістовим модулем 2		8	6				
Змістовий модуль 3. Культура Америки після європейських завоювань.							
Тема 11. Великі географічні відкриття: їх роль та значення для культури Нового і Старого світу.		2	2				
Тема 12. Колонізація американського континенту: напрями, етапи, наслідки.		2					
Тема 13. Основні тенденції розвитку культури Північної, Латинської та Південної Америки в епоху Нового часу.		2					
Разом за змістовим модулем 3		6	2				
Усього годин	108	28	24		28	28	

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Найдавніші культури мешканців Америки. 1. Історико-географічні умови становлення і розвитку давньоамериканської цивілізації 2. Історико-географічні та історико-культурні регіони давньої Америки. 3. Проблема початкового заселення Америки. Періодизації розвитку давніх культур Америки. Найдавніші культури доколумбової Америки: культури Сандіа, Кловіс, Фолсом та їх характеристика.	2
2	Культура Мезоамерики: ольмеки, тотонаки. 1. Загальна характеристика та історико-географічні умови розвитку культур стародавньої Мезоамерики. 2. Поява землеробської цивілізації та міської культури в давній Мезоамериці. 3. «Люди-ягуари»: культура «археологічних» ольмеків – архітектура,	2

	заняття, духовна культура. 4. Культура тотонаків.	
3	Культура майя. 1. Історична еволюція культури майя : характеристика та особливості основних періодів. 2. Соціально-політична організація. Культура найбільших міст-держав майя. 3. Художньо-стильові особливості архітектури та скульптури майя. 4. Монументальний живопис майя та його естетичні особливості. 5. Розвиток наукових знань та писемності.	2
4	Культура Теотіуакана та держави ацтеків. 1. Загальна характеристика та особливості розвитку культури Теотіуакану. 2. Легенди та історичні реалії розвитку культури тольтеків. 3. Толлан-Тула як релігійно-культовий центр тольтекської цивілізації. Легенди та історичні реалії циклу оповідей про Кетцалькоатля (Топільцина). 4. Культура сапотеків та миштеків. Тараски та чичимеки: особливості культурного розвитку. 5. Культура теночків (ацтеків): військово-філософський світогляд, соціальна культура, мистецтво, система виховання.	2
5	Релігійні уявлення, міфологія та епос народів Мезоамерики. 1. Загальна характеристика та специфіка релігійно-міфологічної культури народів Мезоамерики. 2. Міфологія та релігійний культ ацтеків як відображення та підсумок історичного розвитку культур стародавньої Мексики. 3. Особливості міфології та релігійних уявлень майя. 4. Загальна характеристика епосу народів Мезоамерики. 5. Епічні цикли про Кецалькоатля. 6. Епічні сказання ацтеків. 7. Епос народу кіче “Пополь-Вух”. 8. Історична література народів Мезоамерики. 9. Лірика і драма народів Мезоамерики: загальна характеристика та естетичні особливості.	6
6	ТЕМА: Образотворче мистецтво народів Мезоамерики. 1. Загальна характеристика образотворчого мистецтва Мексики і Юкатану. 2. Особливості та головні пам’ятки храмової архітектури Мезоамерики. 3. Архітектура “забутих міст” майя. 4. Монументальна скульптура та живопис народів Мезоамерики. 5. Матеріально-ужиткова культура і мистецтво народів Мезоамерики.	2
7	Культура народів Центральних Анд до конкісти. Найдавніші Андські цивілізації. 1. Перші мешканці Південної Америки та їх культура за даними сучасних археологічних та культурологічних досліджень. 2. Найдавніші культури Центральних Анд. Періодизація розвитку культур Центральних Анд. 3. Загальна характеристика культури Мочика. 4. Загальна характеристика культури Наска.	2
8	Культура імперії інків – Тауантінсуйю. 1. Воєнно-політична організація та соціальна культура держави інків. 2. Релігійно-міфологічна та обрядова культура. 3. Господарська діяльність, побут і звичаї.	4

	4. Художня культура інків. 5. Розвиток наукових знань.	
9	Великі географічні відкриття: їх роль та значення для культури Нового і Старого світу. 1. Економічні, соціально-політичні, культурні причини спорядження експедицій. Науково-технічні передумови. 2. Відкриття Америки Колумбом. Іспанські завоювання. 3. Колонізація Нового світу: напрями та наслідки. 4. Значення та наслідки Великих географічних відкриттів для американської та європейської культур.	2
	Разом	24

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Культова практика, звичаї і традиції майя.	4
2	Наукові знання, освіта і виховання майя.	4
2	Музика, поезія, драма і театральне мистецтво Мезоамерики.	6
3	Культова архітектура інкської імперії.	4
4	Писемність інків (кіпу). Розвиток літератури, музики та театру в імперії.	6
5	Виховання та освіта в Тауантінсуйю	4
	Разом	28

7. Індивідуальні завдання

Програмою курсу передбачається обов'язкове індивідуальне науково-дослідне завдання, яке виконується на основі засвоєння певного змістовного модулю або змісту навчального курсу в цілому. Основна мета такого завдання полягає у систематизації, закріпленні, поглибленні теоретичних знань із курсу та застосування їх при вирішенні конкретних дослідницьких задач. Автор має продемонструвати рівень своєї фахової кваліфікації, ерудиції, а також володіння методикою та методологією культурологічного дослідження. Виконання завдання покликані сприяти підвищенню рівня інтелектуальної та дослідницької культури, більш глибокому осмисленню найістотніших проблем розвитку сучасної медіакультури, засвоєнню необхідних форм та методів науково-практичної діяльності, розвиткові творчого мислення.

Завдання пропонуються у формі написання творчої роботи (есе), яка має вирізнятися, з одного боку, концептуальним характером, а з другого, – самобутнім авторським підходом до теми. Передусім, на високу оцінку може претендувати робота, яка містить власний погляд на розглядувану проблему, відзначається логічністю і переконливістю аргументації, конкретними прикладами з історії культури, зв'язком із сучасними культурними реаліями.

Робота повинна містити план, обґрунтування вибору теми, концептуальні висновки і список використаної літератури. Орієнтовний обсяг такої роботи – 10 - 15 сторінок.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ТВОРЧИХ РОБІТ – ЕСЕ

1. Проблема початкового заселення Америки. Періодизації розвитку давніх культур Америки.
2. Найдавніші культури доколумбової Америки: культури Сандія, Кловіс, Фолсом та їх характеристика.

3. Загальна характеристика та історико-географічні умови розвитку культур стародавньої Мезоамерики.
4. Поява землеробської цивілізації та міської культури в давній Мезоамериці.
5. «Люди-ягуари»: культура «археологічних» ольмеків – архітектура, заняття, духовна культура.
6. Культура тотонаків.
7. Культура майя класичного періоду.
8. Загадкові міста майя.
9. Монументальний живопис майя та його естетичні особливості.
10. Загальна характеристика та особливості розвитку культури Теотіуакану.
11. Легенди та історичні реалії розвитку культури тольтеків.
12. Толлан-Тула як релігійно-культурний центр тольтекської цивілізації.
13. Культура сапотеків та миштеків.
14. Тараски та чичимеки: особливості культурного розвитку.
15. Культура ацтеків: військово-філософський світогляд, соціальна культура, мистецтво, система виховання.
16. Загальна характеристика та специфіка релігійно-міфологічної культури народів Мезоамерики.
17. Міфологія та релігійний культ ацтеків.
18. Особливості міфології та релігійних уявлень майя.
19. Загальна характеристика епосу народів Мезоамерики.
20. Епос народів Мексики: епічні цикли Кецалькоатля.
21. Епічні сказання ацтеків.
22. Епос народу кіче “Пополь-Вух”.
23. Історична література народів Мезоамерики.
24. Лірика і драма народів Мезоамерики: загальна характеристика та естетичні особливості.
25. Особливості та головні пам’ятки храмової архітектури Мезоамерики.
26. Архітектура “забутих міст” майя.
27. Монументальна скульптура та живопис народів Мезоамерики.
28. Матеріально-ужиткова культура і мистецтво народів Мезоамерики.
29. Перші мешканці Південної Америки та їх культура за даними сучасних археологічних та культурологічних досліджень.
30. Найдавніші культури Центральних Анд. Періодизація розвитку культур Центральних Анд.
31. Загальна характеристика культури Мочика.
32. Загальна характеристика культурми Наска.
33. Воєнно-політична організація та соціальна культура держави інків.
34. Релігійно-міфологічна культура інків.
35. Образотворче мистецтво інків.
36. Тіауанако – головний релігійний центр Центральних Анд.
37. Соціально-політична культура алгонкінів та атапасків (ірокезська конфедерація).
38. Релігійно-міфологічна культура народів прерій (сіу, апачі, команчі).
39. Культура маундів. Релігійні центри північно-американських індіанців.
40. Європейські завоювання та їх вплив на розвиток культури народів Америки.

8.Методи навчання: евристичний, пошуковий, дослідницький, методи аналізу, порівняння і співставлення, узагальнення, проблемного викладу; дискусійні методи .

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття культури доколумбової Америки. Доколумбова Америка як культурно-історичний тип.
2. Предмет вивчення культур доколумбової Америки. Поняття давньоамериканської цивілізації (за К.Ясперсом та А.Тойнбі).
3. Специфіка методології та методу вивчення культур доколумбової Америки.
4. Джерела та історіографія вивчення культур доколумбової Америки.

5. Сучасний стан дослідження культур доколумбової Америки (за даними сучасної культурології та соціальної антропології).
6. Історико-географічні умови становлення і розвитку давньоамериканської цивілізації
7. Історико-географічні та історико-культурні регіони давньої Америки.
8. Проблема початкового заселення Америки. Періодизації розвитку давніх культур Америки.
9. Найдавніші культури доколумбової Америки: культури Сандіа, Кловіс, Фолсом та їх характеристика.
10. Загальна характеристика та історико-географічні умови розвитку культур стародавньої Мезоамерики.
11. Поява землеробської цивілізації та міської культури в давній Мезоамериці.
12. «Люди-ягуари»: культура «археологічних» ольмеків – архітектура, заняття, духовна культура.
13. Культура тотонаків.
14. Культура майя класичного періоду: соціально-політична культура, архітектура, скульптура, писемність.
15. Загадкові міста майя: пам'ятки образної наочності.
16. Монументальний живопис майя та його естетичні особливості.
17. Загальна характеристика та особливості розвитку культури Теотіуакану.
18. Легенди та історичні реалії розвитку культури тольтеків.
19. Толлан-Тула як релігійно-культовий центр тольтекської цивілізації. Легенди та історичні реалії циклу оповідей про Кетцалькоатля (Топільцина).
20. Культура сапотеків та миштеків. Тараски та чичимеки: особливості культурного розвитку.
21. Культура теночків (ацтеків): військово-філософський світогляд, соціальна культура, мистецтво, система виховання.
22. Загальна характеристика та специфіка релігійно-міфологічної культури народів Мезоамерики.
23. Міфологія та релігійний культ ацтеків як відображення та підсумок історичного розвитку культур стародавньої Мексики.
24. Особливості міфології та релігійних уявлень майя.
25. Загальна характеристика епосу народів Мезоамерики.
26. Епос народів Мексики: епічні цикли Кецалькоатля.
27. Епічні сказання ацтеків.
28. Особливості миштекського епосу.
29. Епос народу кіче “Пополь-Вух”.
30. Історична література народів Мезоамерики.
31. Лірика і драма народів Мезоамерики: загальна характеристика та естетичні особливості.
32. Загальна характеристика образотворчого мистецтва Мексики і Юкатану.
33. Особливості та головні пам'ятки храмової архітектури Мезоамерики.
34. Архітектура “забутих міст” майя.
35. Монументальна скульптура та живопис народів Мезоамерики.
36. Матеріально-ужиткова культура і мистецтво народів Мезоамерики.
37. Історико-географічні реалії та загальна характеристика культур Південної Америки. Місце культур Центральної Анд у загальносвітовому контексті.
38. Перші мешканці Південної Америки та їх культура за даними сучасних археологічних та культурологічних досліджень.
39. Найдавніші культури Центральної Анд. Періодизація розвитку культур Центральної Анд.
40. Загальна характеристика культури Мочика.
41. Загальна характеристика культури Наска.
42. Воєнно-політична організація та соціальна культура держави інків.
43. Релігійно-міфологічна культура та образотворче мистецтво інків.
44. Тіауанако – головний релігійний центр Центральної Анд.
45. Історико-географічні обумовленості культурного розвитку народів Північної Америки.
46. Соціально-політична культура алгонкінів та атапасків (ірокезська конфедерація).
47. Релігійно-міфологічна культура народів прерій (сіу, апачі, команчі).
48. Культура маундів. Релігійні центри північно-американських індіанців.
49. Європейські завоювання та їх вплив на розвиток культури народів Америки.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях;
- контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять;
- контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Модульний контроль здійснюється у формі написання контрольних робіт.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	ІН ДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
20	7,5	2,5	10	20	20	20	100

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за види навчальних робіт:

- Семінарські заняття - (за роботу на одному занятті – 2,5 бали; у тому числі – відповідь на питання – 2 бали, доповнення – 0,5 бала) – 30 балів;
- модульна контрольна робота №1 – 20 балів;
- модульна контрольна робота №2 – 20 балів
- модульна контрольна робота №3 – 20 балів
- індивідуальне навчально-дослідне завдання – 10 балів;

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання):

- поглиблене вивчення джерел,

- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- творчий підхід, самостійність мислення;
- опрацювання літератури: кількісні і якісні параметри.

- Шкала оцінювання:

90-100 балів – відмінно;

75-89 балів – добре;

60-74 бали – задовільно;

1-59 балів – незадовільно.

Переведення підсумкових семестрових оцінок, які виражені у балах за багатобальною шкалою, в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до цієї таблиці:

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 -74	D		
60 – 66	E	Задовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)
1 – 59	Fx	Незадовільно	

12. Список джерел

1. Амелина Е. Понятие цивилизации вчера и сегодня/ Е. Амелина // Общественные науки и современность. - 1992. - № 2. – С.137-149.
2. Артановский С. Н. Историческое единство человечества и взаимное влияние культур/ С. Н. Артановский - Лг., 1967.
3. Березкин Ю.Е. Инки: исторический опыт империи./ Ю.Е. Березкин– М., 1990.
4. Бородай Ю. М. Эротика, смерть, табу./ Ю. М. Бородай - М., 1996.
5. Вайнтруб І. Царство стародавніх майя: “Словесний портрет” сакральної культури майяської цивілізації/ І. Вайнтруб // Людина і світ. – 1998. - №7. – С.35-39.
6. Всемирная история в иллюстрациях: «Эпоха открытий»/под. ред. Мартел Х.М. - Т.5. – МАО «СЛОВО», 1994.
7. Гайденко П. П. Философия культуры К. Ясперса / П.П. Гайденко // Вопросы литературы. - 1979. - № 9. - С.78-93.
8. Галич М. История доколумбовых цивилизаций/ М. Галич – М.: Мысль, 1990. – 407 с.
9. Гарсиласо дела Вега. История государства инков/ Гарсиласо дела Вега – Л., 1974.
10. Гончарова Т. Великие города бессмертных Майя/ Т. Гончарова // Латинская Америка. – 1999. - № 7-8. – С.187-205.
11. Гриненко Г.В. Хрестоматия по истории мировой культуры / Г.В Гриненко.: Учебное пособие для вузов. – М, 1998. – 669 с.
12. Гуляев В.И. Древние майя. Загадки прогибшей цивилизации/ В.И Гуляев – М.: Знание, 1993. – 176 с.

13. Гуляев В.И. Забытые города майя/ В.И Гуляев. – М, 1984.
14. Гуревич П. С. Культурология/ П. С Гуревич. - М., 1996.
15. Добрынин В. Я. и др. Культурология/ В. Я. Добрынин. - М., 1993.
16. Емельянов Ю. Н. Основы культуральной антропологии/ Ю. Н. Емельянов. - СПб., 1994.
17. Индейцы Америки. Этнографический сборник. – М., 1955.
18. Исторические судьбы американских индейцев: Проблемы индеанистики / под ред. В.А.Тишкова. – М.:Наука, 1985. – 360 с.
19. История Латинской Америки: Доколумбова Америка – 70-е годы XIX века./ Под ред. Н.М.Лавров, М.С.Альперович. – М.: Наука, 1991.
20. Кинжалов Р.В. Культура древних майя./ Р.В. Кинжалов – Ленинград: Наука, 1971. – 364 с.
21. Кинжалов Р.В. Орел, кецаль и крест./ Р.В. Кинжалов – Спб, 1991.
22. Кузьмищев В. Царство сынов солнца/ В.Кузьмищев – М.: Молодая гвардия, 1982.
23. Гриненко Г.В. Культура древних цивилизаций Америки / В.Г. Гриненко// Хрестоматия по истории мировой культуры. – М., 1998. – С.271-302.
24. Культура и быт народов Америки. – М.: Наука, 1967. – 307 с.
25. Культура индейцев. Вклад коренного населения Америки в мировую культуру. – М.: изд-во АН СССР, 1963. – 327 с.
26. Леви-Стросс Клод. Первобытное мышление./ Клод Леви-Стросс - М., 1994.
27. Пигалев А. И. Отчего исчезли майя ?/ А. И. Пигалев // За рубежом. – 1999. - № 47. – С.11
28. Пигалев А. И. Культурология./ А. И. Пигалев - Волгоград, 1995.
29. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури/ В.С. Полікарпов – Харків, 1990. – С.111-125.
30. Поликарпов В. Религии великих цивилизаций доколумбовой Америки / В. Поликарпов // История религии. – М., 1997. – С.86-96.
31. Рус А. Народ майя/ А. Рус. – М, 1986.
32. Саливан У. Тайны инков: мифология, астрономия и война со временем./ .У. Саливан – М.: Вече, 1996.
33. Североамериканские индейцы: редакция литературы по географии. – М.: Прогресс, 1973.
34. Соди Д. Великие культуры Мезоамерики/ Д. Соди // Пер. с испанск. З.В.Ивановского. – М., 1985. – 208 с.
35. Сорокин П. Человек, цивилизация, общество./ П. Сорокин - М., 1992.
36. Стингл М. Государство инков. Слава и смерть «сыновей солнца»/ М.Стингл – М.: Прогресс, 1986. – 271 с.
37. Стингл М. Индейцы без томагавков./ М.Стингл // 3-е дополн. изд. – М.: Прогресс, 1984. – 454 с.
38. Стингл М. Тайны индейских пирамид./ М.Стингл – М., 1982.
39. Талах В. Забуті володарі (Про цивілізацію давніх майя)/ В. Талах // Всесвіт. – 1992. - .№ 10. – С.157-164.
40. Тойнби А. Постигание истории./ А. Тойнби - М., 1992.
41. Тойнбі А. Дослідження історії: Шумерське, Хеттське, Вавілонське...Майянське суспільство/ А. Тойнбі // Всесвіт. – 1994. - № 11-12. – С. 138-142, 154-160.
42. Чмихов М.О. Давня культура./ М.О. Чмихов – К., 1994. – С.170-222.
43. Шпенглер О. Закат Европы./ О. Шпенглер - М., 1993.
44. Ясперс К. Смысл и назначение истории./ К. Ясперс - М.,1991.